

UNIVERSITY OF NIŠ
The scientific journal FACTA UNIVERSITATIS
Series: **Philosophy and Sociology** Vol.2, No 6/2, 1999 pp. 161 - 164
Editor of Special issue: *Dragoljub B. Đorđević*
Address: Univerzitetski trg 2, 18000 Niš, YU
Tel: +381 18 547-095, Fax: +381 18-547-950

PROFESSOR GLIGORIJE ZAJEČARANOVIĆ, Ph. D.

Regarding the resolution of the Board of Editors of the Scientific Journal *Facta universitatis*, this issue of the series entitled *Philosophy and Sociology* is dedicated to the fortieth anniversary of the scientific work of Professor Gligorije Zaječaranović, Ph. D.

Professor Gligorije Zaječaranović, Ph. D.

Professor Zaječaranović is well-known in Yugoslavia and abroad primarily thanks to his scientific works in the field of philosophy, but also regarding his other social activities and functions that he has successfully performed for many years.

He was born on February 12, 1930, in the village of Veliki Jasenovac near Zaječar where he completed the primary school with excellent grades. He completed the Pedagogical school in Negotin in 1949 at the end of which, as an excellent student, he was awarded by being free from taking the final exam. After a year of military service in the officer school in Niš and after several years of teaching in the primary schools in Serbia he started to study philosophy at the Faculty of Philosophy in Belgrade in 1956; he finished his studies in 1960 as the best student of his generation with an average grade of 9,75 for which he was awarded.

The post-graduate studies at the same Faculty he completed in April, 1963, by successful defense of the M. A. thesis "The Theory of Alienation and Discourse Problems in 'The Phenomenology of the Spirit'". He soon had his first book "Analysis and Synthesis in the Context of Hegel and Marx's Dialectics" published in 1966. The ph. dissertation "Dialectics from Kant to Hegel" he defended at the Faculty of Philosophy in Belgrade, in April, 1969. Afterwards, he spent six months at the Faculty of Philosophy in Leipzig where he studied the methodology of social sciences.

After completing his graduate studies he was chosen for the post of Assistant for the History of Philosophy at the Faculty of Philosophy in Belgrade in 1961; he worked there for two years. As M. A. of the philosophical sciences, he became philosophy teacher at the High School for Socio-political sciences in Novi Sad. At the Center for Political Studies in Novi Sad he was chosen, this time completing his ph. d., to be a scientific associate (1969-1970); he remained there till the end of 1971.

In 1969 he published the book "The Dialectics of the Human World" which was followed by two books published in 1971, namely, "The Dialectics of the German Classical Philosophy" and "The General Sociological Bibliography."

He applied for and was accepted as Associate Professor for Logic and Philosophy at the newly-established Faculty of Philosophy in Niš in 1971; he soon became its first Dean. After completing the function very successfully, he was elected Rector of the University of Niš in 1973; he was re-elected in 1975 and remained at the post till October, 1977.

On occasion of the tenth anniversary of the University of Niš, he submitted, at the central assembly meeting, a paper published in the publication "Ten Years of the University of Niš" (1975).

He was elected Professor for the first time at the Faculty of Philology in Belgrade in 1974 where for many years he taught general education disciplines, while he was elected Professor at the Faculty of Philosophy of Niš in 1975. As Professor he was Head of the Sociology Department for many years as well as Head of the Chair of Philosophy, later the Chair of Philosophy and Social Theory.

Starting from 1971 Professor Zaječaranović taught Logic and, later, Philosophy to the students of the Faculty of Philosophy in Niš. He successfully worked with students as the tutor of diploma papers; at the post-graduate studies that he was the first to organize at the Sociology Department he was the tutor of many post-graduate students till their M. A. theses. On many occasions he was the tutor for ph. d. candidates as well as member of the commissions for ph. d. defense, not only in Niš, but at other Universities in Serbia as well.

He also prepared reports or participated in the commissions for electing professors and teacher assistants at many faculties in former Yugoslavia. He gave lectures to the students at other faculties in Niš and other University centers.

He was awarded the Charter by the Faculty of Philosophy in 1981 for his exceptional contribution to the Faculty development; he was awarded Small Charter by the University of Niš in 1975, in addition to the Charter and the Great Medallion in 1985. He was awarded the Bronze Medallion and the Charter by the Civil Engineering Faculty of Niš in 1975. His book "The Dialectics of the German Classical Philosophy" was awarded the Liberation Prize by the City of Niš in 1972. In 1984 the City Assembly and the socio-political organizations of Niš awarded him a charter for many years of his successful activity and achieved results.

His outstanding scientific activity, starting from 1960 when he published his first papers till the present day, comprises nineteen published books in addition to six other books, including several textbooks, that he was the co-author of. His bibliography includes more than 250 titles (bibliographical items). His papers were published in many anthologies, journals and domestic and foreign publications. Some of these were written and published in German, while a few of them were translated into other languages as well, namely Russian, Polish, Bulgarian, Macedonian, Slovenian, English, Chinese, Hungarian, Rumanian, Slovak, etc. He also participated in preparing and realizing several empirical research projects, either as the leader or a team member. He has been an active participant in many scientific conferences, home and abroad, by submitting papers or reports. Among the most important ones, he participated in the 15th World Congress of Philosophy in Varna in 1973, in several congresses devoted to Hegel, as well as in the First Congress of Yugoslav Philosophers in Budva in 1988. As for the University of Niš, he organized and participated in numerous scientific conferences, as well as other important activities.

Part of Professor Zaječaranović's activities was related to the Philosophical Society of Serbia, the International Hegel's Society and Hegel's Society in Belgrade whose member he is. For a while he was a member of the Managing Board of the Philosophical Society of Serbia.

Professor Zaječaranović's activity in editing is also worth praise. First, as a member of the Editors' Board he took part in editing the journal "Gledišta" in Belgrade (1961-1963), followed by the journal "Polja" in Novi Sad (1965-1968); in Novi Sad, he was one of the founders of the journal "Savremenost" as well as one of the editors (1971-1973). He was also one of the editors of "Filozofske studije" (1972-1073). As Editor-in-Charge he devoted many years of his activity to "Zbornik radova Filozofskog fakulteta" in Niš (1973-1989) and "Marksističke teme" (1978-1982). Regarding "Facta universitatis" he initiated the series "Philosophy and Sociology" whose editor he has been starting from the first issue in 1994; this is the only journal of that kind in foreign languages in Yugoslavia.

Within the Philosophy Edition of the Beogradski izdavačko-grafički zavod, as an outstanding explorer of Hegel's work, he did an expertise review of the German translation of the two most important works of Hegel, namely, of "The Phenomenology of the Spirit" in 1974 and "The Science of Logic" in three volumes (1976, 1977, 1979).

In view of his exceptional contributions and of his noble dedication to his scientific work, Professor Zaječaranović has recently been declared the Man of the Year in 1997 by the American Biographical Institute, while his biography has been published in several

biographical publications of the Institute. Many years before, important items of his biography were published in many similar publications in Serbian. Some of his more important works have been analyzed or quoted in a great number of books or papers in many languages, namely, Serbian, Russian, German etc.

Dragoljub B. Đorđević

UNIVERSITY OF NIŠ
The scientific journal FACTA UNIVERSITATIS
Series: **Philosophy and Sociology** Vol.2, No 6/2, 1999 pp. 165 - 176
Editor of Special issue: Dragoljub B. Đorđević
Address: Univerzitetski trg 2, 18000 Niš, YU
Tel: +381 18 547-095, Fax: +381 18-547-950

GLIGORIJE ZAJEČARANOVIĆ: THE BIBLIOGRAPHY

I BOOKS

1. Analiza i sinteza u okviru dijalektike Hegela i Marksa. Beograd. Institut društvenih nauka. 1966. 1-132.
2. *Dijalektika ljudskog sveta*. Novi Sad. Centar za političke studije. 1969. 1-213.
3. *Dijalektika nemačke klasične filozofije*. Novi Sad. Kulturni centar. 1971. 1-384. - Beograd. Naučna knjiga. 1987. 1-372
4. *Opšta sociološka bibliografija*: Izbor sociološke i srodne literature na srpskohrvatskom jeziku. Novi Sad. Centar za političke studije. 1971. 1-240+21.
5. *Filozofija*: za četvrti razred gimnazije i za pedagošku akademiju. Beograd. Zavod za obrazovanje administrativnih kadrova SR Srbije. 1973. 1-341. - In: Rumanian, Slovakian, Hungarian: Novi Sad. Pokrajinski zavod za izdavanje udžbenika. 1975. /coauthor: Vitomir Stevanović/.-7th edition: Beograd. Zavod za udžbenike... 1981.
6. *Filozofija marksizma*: Uvođenje u marksizam. Niš. Gradina. 1973. 1-132. - 10th edition: Beograd. Naučna knjiga. 1990. 1-257.
7. *Osnovi učenja marksizma*. Beograd. "Narodno delo". 1973. 1-157+11. - Podvis. "Stil". 1976. 1-160+11.
8. *Šta je liberalizam?* Beograd. Institut za političke studije Fakulteta političkih nauka. 1973. 1-60./Co-authors: G. Zaječaranović, Lj. Marković, S. Šušar, R. Ratković, M. Pečujlić, N. Pašić/.
9. *Osnovi metodologije nauke*. Beograd. Institut za političke studije FPN. 1974. 1-239. - 3th edition: Beograd. Naučna knjiga. 1987. 1-239.
10. *Marksistička filozofija*. Beograd. Naučna knjiga. 1977. VII+520. /Co-authors: B. Šešić, G. Zaječaranović, B. Majer, Z. Mičić, A. Stojković, V. Rus, V. Pavićević, I. Paić/.
11. *Teorijski izvori marksizma*. Beograd. Izdavačko preduzeće "Rad". 1977. 1-37.
12. *Marksistička dijalektika i praksa*. Beograd. Izdavačko preduzeće "Rad". 1977. 1-35.
13. Društveno-istorijske i teorijske pretpostavke formiranja marksizma. Beograd. Marksistički centar CK SK Srbije... 1978. 1-79.
14. Marksizam i marksističko obrazovanje. Niš. Gradina. 1979. 1-193.
15. *Osnove marksizma i socijalističko samoupravljanje*: Priručnik za I razred usmerenog obrazovanja. Beograd. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 1979. 1-189. /Co-authors: P. Radenović, Ž. Surčulija, I. Stojanović, M. Popović, G. Jakovčev, N. Kecmanović, V. Štambuk, P. Ralić, G. Zaječaranović, V. Milić./ - 7th edition: 1986. - In Bulgarian 1980.
16. Sistematsko-istorijski uvod u marksističku filozofiju: Knjiga prva. Beograd.

- Naučna knjiga. 1982. 1-241.
17. *Istorija marksističke filozofije*. Sistematsko-istorijski uvod u marksističku filozofiju: Knjiga druga. Beograd. Naučna knjiga. 1984. 1-364.
 18. *Marksistička filozofija*: Udžbenik za vojne akademije. Beograd. Vojnoizdavački zavod. 1985. 1-201. /Co-authors: A. Stojković, B. Majer, D. Kandić, G. Zaječaranović, J. Šter, K. Temkov, V. Rus/.
 19. *Marksističko obrazovanje na Univerzitetu u Nišu*: Empirijsko istraživanje. Niš. Marksistički centar Univerziteta u Nišu. 1989. 1-125. /Co-authors: G. Zaječaranović, D. Đorđević, D. Stanimirović, D. Stojilković, M. Ivković/.
 20. *Filozofija*: Uvod u osnovne pojmove. Niš. Izdavačka jedinica Univerziteta u Nišu. 1991. 1-148.
 21. *Uvod u filozofiju*. Niš. Prosveta. 1992. 1-296.
 22. *Savremena filozofija*: Prvi deo. Niš. Izdavačka jedinica Univerziteta u Nišu. 1992. 1-334.
 23. *Savremena filozofija*: Drugi deo. Niš. Prosveta - Univerzitet u Nišu. 1995. 1-350.
 24. *Logika*. Niš. Izdavačka jedinica Univerziteta u Nišu. 1996. 1-269.
 25. *Filozofski fakultet u Nišu*: 1971-1996. Niš. Izdavačka jedinica Univerziteta u Nišu. 1996. 1-334.

II ARTICLES AND OTHER WORKS

1960

26. Elementi marksističke etike. In: *Gledišta*, Beograd, 1960, 5, 34-44.
27. Angel Bankov: Istorija na logikata. In: *Gledišta*, Beograd, 1960, 6, 109-112.

1961

28. Pragmatistička i marksistička gnoseologija. In: *Pregled*, Sarajevo, 1961, 11-12, 381-395.
29. Karl Marks: Kritika Hegelove filozofije državnog prava. In: *Gledišta*, Beograd, 1961, 1, 122-123.
30. Iz istorije marksizma. In: *Gledišta*, Beograd, 1961, 3, 113-117.
31. Jedna analiza Kantove filozofije. In: *Filozofija*, Beograd, 1961, 1, 88-92.
32. O socijalističkom moralu. In: *Gledišta*, Beograd, 1961, 4, 130-134.
33. Iz istorije logike. In: *Filozofija*, Beograd, 1961, 3-4, 160-164.

1962

34. Marksističko shvatanje stvarnosti. In: *Student*, Beograd, XXVII/1962, 17, 8. /22. V 1962/.
35. Problem kategorija i principa marksističke gnoseologije. In: *Gledišta*, Beograd, 1962, 5, 21-31.
36. Značajno delo i koristan univerzitetski udžbenik : M.N. Đurić, Istorija helenske etike. In: *Gledišta*, Beograd, 1962, 1, 79-82.
37. Otvoreni problemi marksizma. In: *Gledišta*, Beograd, 1962, 6-7, 28-29.
38. Robert Heiss: Wesen und Formen der Dialektik. In: *Filozofija*, Beograd, 1962, 2,

- 101-104.
39. Problemi kosmogonije: Pol Laberen, Postanak svetova. In: *Gledišta*, Beograd, 1962, 8, 91-94.
40. Vuko Pavićević: Uvod u etiku. In: *Gledišta*, Beograd, 1962, 9, 104-107.

1963

41. Đerđ Lukač. In: *Savremene filozofske teme*, Beograd, 1963, 71-112.
42. Čovek u savremenom svetu: Simpozijum filozofa u Opatiji. In: *Student*, Beograd, XXVII/1963, 14, 7/30.IV 1963/.
43. Pojam slobode i savremeni svet. In: *Filozofija*, Beograd, 1963, 3, 56-58.
44. Marksov "Kapital" i neki filozofsko-metodološki problemi. In: *Marks i savremenost*, 1. Beograd. Institut za izučavanje radničkog pokreta i Institut društvenih nauka. 1963. 174-178.

1964

45. Diskusija o politici i političkoj nauci. In: *Marks i savremenost*, 2. Beograd. Institut za izučavanje radničkog pokreta i Institut društvenih nauka. 1964. 233-235.

1965

46. Funkcija filozofije u društvenom životu. In: *Polja*, List za kulturu i umetnost, Novi Sad, 1965, 81, 3.
47. Rad kao antropogena funkcija i suština vrednosti. In: *Polja*, Novi Sad, 1965, 81, 12.
48. Analiza i sinteza u okviru Marksovog metoda. In: *Pregled*, Sarajevo, 1965, 4, 303-315.
49. Šta je istorija. In: *Polja*, Novi Sad, 1965, 84-85, 16.
50. Šta je autentični marksizam. In: *Polja*, Novi Sad, 1965, 87-88, 1-2.
51. Analiza i sinteza kod Hegela i Marksa. In: *Godišnjak Instituta društvenih nauka*. Beograd. Institut društvenih nauka. 1965. 92-96.
52. Hegelova Istorija filozofije. In: *Socijalizam*, Beograd, 1965, 7-8, 1065-1069.
53. Jedno tumačenje Hegela: Kožev - Kako čitati Hegela. In: *Socijalizam*, Beograd, 1965, 11, 1483-1488.

1966

54. Spor o dijalektici prirode. In: *Marks i savremenost*, 3. Beograd. Institut za izučavanje radničkog pokreta i Institut društvenih nauka. 1966. 471-476.
55. Priroda i dijalektika. In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 89, 5.
56. Da li filozofi izbegavaju dijaloge s naučnicima? In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 89, 16.
57. Tehnokratija ili samoupravljanje. In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 91, 1-2.
58. Za prometejsku epohalnu misao. In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 94-95, 4.
59. Uloga uprošćavajućih pretpostavki u Marksovom metodu. In: *Zbornik za društvene nauke*, Novi Sad, 1966, 45, 172-178.
60. Prilog ispitivanju procesa formiranja analitičkog i sintetičkog metoda. In: *Filozofija*, Beograd, 1966, 4, 555-564.

61. Logika kao ontologija i dijalektika. In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 98, 5.
62. Problem slobode. In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 99, 3.
63. Hegelov kongres 1966. In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 99, 16.
64. O Marksovom metodu. In: *Polja*, Novi Sad, 1966, 100, 8-9.
65. Semantika i problem značenja. In: *Socijalizam*, Beograd, 1966, 5, 706-710.

1967

66. Prilog problemu analize i sistezze. In: *Zbornik za društvene nauke*, Novi Sad, 1967, 46, 64-99.
67. Vrline i mane naše filozofije. In: *Polja*, Novi Sad, 1967, 103, 5.
68. Metafizika slobode. In: *Polja*, Novi Sad, 1967, 105-106, 12.
69. Spor o Lenjinu. In: *Dnevnik*, Novi Sad, 13. VIII 1967, 6.
70. Filozofske pretpostavke Lenjinove teorije partije. In: *Univerzitet danas*, Beograd, 1967, 9-10, 89-97.
71. Korčulanska letnja škola. In: *Polja*, Novi Sad, 1967, 109, 16.
72. Humanost na prodaju. In: *Polja*, Novi Sad, 1967, 109, 16.
73. Lenjin filozof revolucije. In: *Polja*, Novi Sad, 1967, 111-112, 3.
74. Pozicije kritike. In: *Polja*, Novi Sad, 1967, 112, 1-2.
75. Naučni skup o Oktobru. In: *Polja*, Novi Sad, 1967, 112, 20.

1968

76. Samoupravljanje za koje se borimo. In: *Polja*, Novi Sad, 1968, 113-114, 16.
77. Kultura u novoj situaciji. In: *Polja*, Novi Sad, 1968, 115-116, 15-16.
78. Ideja i ideal. In: *Polja*, Novi Sad, 1968, 115-116, 30.
79. Dijalektika i filozofija umetnosti u Šelंगा. In: *Letopis Matice srpske*, Novi Sad, 1968, 12, 570-584.
80. Sa seminara "Savez komunista i religija". In: *Bilten PK SK*, Novi Sad, 1968, 1, 15-16.
81. Teodor Adorno: Negativna dijalektika. In: *Socijalizam*, Beograd, 1968, 6, 798-802.
82. Karl Jaspers: Filozofija egzistencije. In: *Socijalizam*, Beograd, 1968, 10, 1331-1334.

1969

83. Dijalektika prirode u Šelingovoj naturfilozofiji. In: *Dijalektika*, Beograd, 1969, 2, 81-92.
84. Polarnost i realna dijalektika prirode u Šelंगा. In: *Dijalektika*, Beograd, 1969, 3, 61-71.
85. Fihteova dijalektika subjekta i objekta. In: *Filozofija*, Beograd, 1969, 3-4, 45-70.

1970

86. Lenjinova dijalektika i revolucija. In: *Dijalektika*, Beograd, 1970, 1, 113-115.
87. Hegelova dijalektika duha. In: *Kultura*, Beograd, 1970, 10, 8-22+228-230.
88. Marksizam i Hegel u savremenom svetu. In: *Filozofija*, Beograd, 1970, 2-3,

- 115-131.
89. Spekulativna dijalektika totaliteta. In: *Savremene filozofske teme*, Beograd, 1970, 1, 61-86.
90. Religija i sociologija. In: *Dnevnik*, Novi Sad, 19.VIII 1970, 9.
91. Aktuelnost sociologije religije. In: *Dnevnik*, Novi Sad, 23.VIII 1970.
92. Dijalektika rada i otuđenja u Hegela. In: *Praxis*, Zagreb, 1970, 5-6, 897-908.
93. Osmi internacionalni kongres o Hegelu. In: *Dijalektika*, Beograd, 1970, 3, 117-121.
94. Marksova naučna logika. In: *Dijalektika*, Beograd, 1970, 4, 127-134.

1971

95. Die geschichtliche Dialektik Hegels und die Naturdialektik Schellings. In: *Hegel-Jahrbuch* 1970. Meisenheim am Glan. 1971. 170-178.
96. Proučavanje iskustva nacije. In: *Politika*, Beograd, 10.VII 1971, 15.
97. Sociološka bibliografija Vojvodine. In: *Savremenost*, Novi Sad, 1971, 1, 157-214.
98. Nauka i tradicija. In: *Dnevnik*, Novi Sad, 16.V 1971, 13.
99. Tipologija dijalektike i klasični nemački idealizam. In: *Pregled*, Sarajevo, 1971, 9, 157-173.
100. Moderne nacije ne zanemaruju svoju prošlost. In: *Nacionalna kultura i tradicija*. Razvoj kulture narodnosti u Srbiji. Beograd. Politička biblioteka SKS, s.a. 30-34.
101. Tipologija hegelovstva i marksizam. In: *Dijalektika*, Beograd, 1971, 2, 135-142.
102. Metodi nauke i saznanja. In: *Dnevnik*, Novi Sad, 28-30. XI 1971.
103. Za sociologiju pogleda na svet. In: *Kultura*, Beograd, 1971, 13-14, 86-92.
104. O kritici "Dijalektike ljudskog sveta". In: *Socijalizam*, Beograd, 1971, 1, 143-145.

1972

105. Filozofija i nauka. In: *Gradina*, Niš, 1972, 5, 3-8.
106. Sreten Petrović: Negativna estetika. In: *Gradina*, Niš, 1972, 6, 215.
107. Marksizam i filozofija. In: *Gradina*, Niš, 1972, 11-12, 13-105.
108. Marksizmot i negovite interpretaciji denes. In: *Nova Makedonija. /Kulturen život/*. Skopje, XXVII/1972, 9258 /29.X 1972/.
109. Marksizmot i interpretaciite na marksizmot denes. In: *Pogledi*, Skopje, 1972, 6-7, 818-826.
110. O istoriji srpske filozofije. In: *Dijalektika*, Beograd, 1972, 2, 127-133.
111. Moć i nemoć filozofije. In: *Narodne novine*, Niš, 15.IV 1972.
112. O mogućnostima i granicama analize i sinteze. In: *Savremenost*, Novi Sad, 1972, 2, 101-105.
113. Sukobi oko marksizma. In: *Marksizam i marksističko obrazovanje*. Beograd. Komunist. 1972, 99-109.
114. Gde su otpori marksizmu. In: *NIN*, Beograd, 31. XII 1972, 20-21.

1973

115. Marksizmot deneska: Suštinata na različnite tolkovanja. In: *Komunist*, Skopje, 5.I 1973, 21.

116. Die dialektische Analyse und Syntese in der wissenschaftlichen Arbeit. In: *Proceedings of the XVth World Congress of Philosophy*: part 2. Sofija. 1973. 387-389.
117. Antidogmatski karakter marksističke filozofije. In: *Prosvetni pregled*, Beograd, 7. III 1973, 7.
118. Die dialektische Analyse und Synthese in der wissenschaftlichen Arbeit. In: *Deutsche Zeitschrift für Philosophie*, Berlin, 1973, 2, 220-233.
119. Marksizam i marksističko obrazovanje. In: *Naučni podmladak*, Niš, 1973, 1, 5-11.
120. Logika, nauka i vrednosti. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1973, 1, 41-55.
121. Marksizam u današnjoj situaciji i Savez komunista. In: *Socijalizam*, Beograd, 1973, 7-8, 852-858.
122. Suštinsko u marksizmu. In: *Gradina*, Niš, 1973, 7-8, 321-322.
123. Kontinuitet revolucije. In: *Narodne novine*, Niš, 29. XII 1973, 7.
124. Levičarska ideologija, a desničarski sadržaj. In: *Politika*, Beograd, 30.VI 1973.
125. O nekim jednostranostima u našoj filozofiji. In: *Savremenost*, Novi Sad, 1973, 3, 27-33.
126. O idejnom stanju i zadacima SK Srbije. In: *Savremenost*, Novi Sad, 1973, 4, 157-163.
127. System und Dialektik. In: *Hegel-Jahrbuch* 1972. Meisenheim am Glan. 1973. 183-189.
128. Marksizmot i interpretaciite na marksizmot denes. In: *Marksizmot denes*. Skopje. 1973. 41-50.
129. Marksizam i njegove interpretacije. In: *Ernst Fišer: Šta je Marks stvarno rekao*. Subotica-Beograd. 1973. 175-184.

1974

130. Dialektika prirody v naturfilozofii Šellinga. In: *Aktualnjnye problemy marksistskoj filozofii: Sbornik statej jugoslavskih avtorov*. Moskva. 1974. 197-230.
131. Za nove sadržaje u marksističkom obrazovanju. In: *Prosvetni pregled*, Beograd, 29.V 1974, 6.
132. Nauka i ideologija u Lenjinovom učenju. In: *Tehnika - opšti deo*, Beograd, 1974, 5, 767-769.
133. Marksizam - idejna osnova SKJ. In: *Narodne novine*, Niš, 6.IV 1974, 10.
134. Razvoj, struktura i bitni momenti saznavanja. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1974, 2, 39-77.
135. Univerzitet na prekretnici. In: *Narodne novine*, Niš, 12.II 1974, 5.
136. System i dialektyka. In: *Studia filozoficzne*, Warszawa, 1974, 2, 51-55.
137. G.V.F. Hegel: *Fenomenologija duha*. Stručna redakcija: Dr Gligorije Zaječaranović. Beograd. 1974, 1-465. - Napomena redaktora: 467-468. - Rečnik stručnih termina: 469-471.

1975

138. Deset godina Univerziteta u Nišu i perspektive daljeg razvoja. In: *Deset godina Univerziteta u Nišu: 1965-1975*. Niš, 1975, 19-25.

139. Svest o vrednostima. In: *Politika*, Beograd, 8.II 1975, 15.
140. Hegelova koncepcija logike. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš. 1975, 3, 11-30.
141. Deset godina rasta. In: *Narodne novine*, Niš, 14.X 1975.
142. Nastava marksizma na univerzitetu. In: *Gledišta*, Beograd, 1975, 2, 123-127.
143. Deset godina Univerziteta u Nišu: Perspektive daljeg razvoja. In: *Naučni podmladak*, Niš, 1975, 3-4, 129-136.
144. Svetozar Marković i religija. In: *Dijalektika*, Beograd, 1975, 4, 99-110.

1976

145. Akutelnja pitanja ostvarivanja reforme visokog školstva u SFRJ i uloga univerziteta. In: *Univerzitet danas*, Sarajevo, 1976, 7, 24-38.
146. Teorijski izvori marksizma. In: *Filozofske osnove marksizma: Predavanja Političke škole SKJ...Beograd*, 1976, 22-42.
147. Društveno-istorijski uslovi nastanka marksizma. In: *Filozofske osnove marksizma: Predavanja Političke škole SKJ...Beograd*, 1976, 43-56.
148. Logik und Dialektik in der Philosophie Hegels. In: *Hegel-Jahrbuch 1975*. Köln. 1976, 459-462.
149. Rezultati i perspektive saradnje Univerziteta u Nišu sa privredom. In: *Univerzitet u Nišu i privreda*. Niš. 1976, 11-16.
150. Nauka i ideologija u Lenjinovom učenju. In: *Naučni skup Lenjin i nauka /SANU 1974/*. Beograd. 1976, 147-153.

1977

151. Osnova koncepcije marksističkog obrazovanja. In: *Marksističke teme*, Niš, 1977, 1, 101-104.
152. Društveno-istorijske i teorijske pretpostavke formiranja marksizma i njegova aktuelnost danas. In: *Narodne novine*, Niš, 14. IV 1977.
153. Praksa i tipologija dijalektike. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1977, 4, 24-30.
154. Revolucionarna misao i delo Josipa Broza Tita. In: *Marksističke teme*, Niš, 1977, 2, 55-58.
155. La science et l'ideologie chez Lenine. In: *Bulletion de l'Academie serbe des sciences et des arts: Klasse des sciences sociales*. Beograd, 1977, 13, 51.
156. Svetozar Marković i filozofija. In: *Gradina*, Niš, 1977, 9, 5-10.
157. Svetozar Marković i religija. In: *Naučni skup Svetozar Marković život i delo /SANU 1975/*. Beograd, 1977, 185-195.

1978

158. Pojam i definicija pogleda na svet. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1978, 5, 11-20.
159. Prilog istoriji dijalektičkog materijalizma. In: *Marksističke teme*, Niš, 1978, 1-2, 53-63.
160. Svetovni nazor in njegov pomen. In: *Anthropos*, Ljubljana, 1978, 5-6, 179-188.

161. Etika kao dijalektika moralnog iskustva. In: *Marksističke teme*, Niš, 1978, 1-2, 172-175.
162. Landgrebeovo viđenje savremene filozofije. In: *Marksističke teme*, Niš, 1978, 3-4, 171-175.

1979

163. Dialectic Analysis and Synthesis in a Scientific Work. /In Chinese/ In: Collection of Articles of Yugoslav Philosophers. Beijing. Institute of Philosophy of the Academy of Social Sciences. 1979, 405-431.
164. Lenjinova filozofska koncepcija. In: V.I.Lenjin - *Marksističko-dijalektička filozofija*. /Priredio Dr Gligorije Zaječaranović/. Beograd, "Rad", 1979, 163-177.
165. O nastanku i razvoju marksističke filozofije. In: *Marksističke teme*, Niš, 1979, 1, 99-120.
166. O pojmu identiteta. In: *Bagdala*, Kruševac, 1979, 246, 1-3.
167. G.V.F. Hegel: *Nauka logike*. Predgovor i stručna redakcija Dr Gligorije Zaječaranović. Beograd: 1/1976; 2/1977; 3/1979. Napomena redaktora: 3, 253-254. Rečnik: 3, 255-263.
168. Skica savremene građanske filozofije. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1979, 6, 11-40.
169. Marksizam i kritička teorija. In: *Humanites*, Niš, 1979, 1, 7-9, 27-29.
170. Uloga sociologa u našem društvu i mogućnosti njihovog zapošljavanja. In: *Marksističke teme*, Niš, 1979, 2, 5-19.
171. Uloga sociologa u našem društvu. In: *Zbivanja*, Niš, 19. IV 1979, 8.

1980

172. Čovek i svet. In: *Marksističke teme*, Niš, 1980, 4, 114-148.
173. O istoriji dijalektike. In: *Marksističke teme*, Niš, 1979, 4, 109-116.
174. Dijalektika kao marksistička metodologija. In: *Gradina*, Niš, 1980, 9, 71-75.
175. Identität in der Philosophie Schellings und Hegels. In: *Hegel-Jahrbuch* 1979. Köln. 1980, 102-108.
176. Dr Miodrag Lukić: Elementarni problemi etike. In: *Marksističke teme*, Niš, 1980, 2, 152-154.
177. Pogled na savremena shvatanja dijalektike. In: *Dijalektika kao ishodište marksističke metodologije*: Naučni skup, Beograd. Centar za marksizam Univerziteta u Beogradu. 1980, 1-37.

1981

178. Filozofija i filozofi u samoupravnom društvu: Realnost i potreba u funkciji progressa. In: *Narodne novine*, Niš, 17-18. I 1981, 16.
179. Begriff und Bedeutung der Weltanschauung. In: *26. Internationales wissenschaftliches Kolloquium* 26. Oktober bis 30. Oktober 1981. Ilmenau. Heft 7. 117-120.
180. Hegel i marksizam o materiji. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1981, 7, 73-86.

181. Pogled na savremena shvatanja dijalektike. In: *Marksističke teme*, Niš, 1981, 2, 5-33.

1982

182. Dijalektički materijalizam; Dijalektika. In: *Sociološki leksikon*. Beograd, 1982, 78-79, 81-84.
183. Filozofske kontroverze u revizionizmu i ortodoksnom marksizmu. In: *Marksističke teme*, Niš, 1982, 2, 5-24.
184. O strujanjima u savremenom marksizmu: Sinoptički pokušaj. In: *Marksističke teme*, Niš, 1982, 3-4, 22-34.
185. Svetozar Marković i filozofija. In: *Svetozar Marković, omladina i marksizam: Naučni skup SANU 1977*, Beograd, 1982, 211-216.

1983

186. Đerđ Lukač kao marksist. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*, Niš, 1983, 8, 23-39.
187. Marksizam i tradicija. In: *Narodne novine*, Niš, 12-13. III 1983, 12.
188. Ka totalnom čoveku. In: *Bagdala*, Kruševac, 1983, 296-297, 12-15.
189. Karl Korš i marksizam. In: *Savremenost*, Novi Sad, 1983, 7-8, 251-260.
190. Prirodno je što se marksizam pojavljuje u različitim oblicima. In: *Jedinstvo*, Priština, 3. XII 1983, 10.
191. Marks i njegove ideje u savremenom svetu. In: *Marksističke teme*, Niš, 1983, 3, 6-17.
192. Wilhelm Raimund Beyer: Povodom osamdesetogodišnjice rođenja. In: *Dijalektika*, Beograd, 1983, 1-4, 187-195.
193. Marksizam, praksa socijalizma i kritika. In: *Praksa*, Titograd, 1983, 6, 33-43.

1984

194. Uvek aktuelna misao. In: *Jedinstvo*, Priština, 27.I 1984, 11.
195. Gramšijev shvatanje filozofije. In: *Gradina*, Niš, 1984, 4, 131-137.
196. Kontroverze u marksističkoj filozofiji. In: *Obeležja*, Priština, 1984, 6, 111-118.
197. Marksističko obrazovanje u vaspitno-obrazovnom procesu. In: *Marksističke teme*, Niš, 1984, 1, 105-109.
198. Rezultati marksističkog obrazovanja u SK opštine Niš: Odnos članova prema marksizmu i SKJ. In: *Rezultati marksističkog obrazovanja u organizaciji SK opštine Niš: Istraživanja*. Niš, Marksistički centar OK SKS. 1984, 5-45.
199. Smisao "protivrečnosti" u Marksovoj misli o društvu. In: *Opredjeljenja*, Sarajevo, 1984, 7-8, 163-172.
200. Pogled na svet i njegov značaj. In: *Pogled na svijet: Naučni skup SANU 1978*. Titograd, 1984, 71-83.

1985

201. Članovi Saveza komunista i marksizam. In: *Marksističke teme*, Niš, 1985, 2, 83-94.

202. Društvene nauke i razvoj niškog regiona. In: *Naučnoistraživački rad i njegova uloga u razvoju regiona Niš*: Naučno savetovanje. Niš, 1985, 199-208.
203. Sociolog i udruženi rad. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1985, 9, 39-44.
204. Sociolog i privreda i sociolog u privredi. In: *Sociolog u privredi*: Zbornik radova. Niš, 1985, 11-24.

1986

205. Filozofija života i marksizam. In: *Marksističke teme*, Niš, 1986, 3-4, 48-62.
206. Filozofska misao Artura Šopenhauera. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1986, 10, 21-31.
207. Hegel i masoni. In: *Dijalektika*, Beograd, 1986, 3-4, 172-175.
208. Marksistička filozofija danas. In: *Marksističke teme*, Niš, 1986, 2, 117-122.
209. Marksizam u visokoškolskom obrazovanju: Stara ili nova rešenja. In: *Univerzitet danas*, Beograd, 1986, 1, 33-37.
210. Nastava marksizma u srednjem usmerenom obrazovanju. In: *Marksističke teme*, Niš, 1986, 1, 101-107.

1987

211. Diltajevo zasnivanje duhovnonaučnog saznanja. In: *Nous*: Zbornik radova Hegelovog društva. Beograd. 1987, 2, 179-193.
212. Fenomenologija i marksizam. In: *Saznanja*: Časopis za teoriju i praksu marksističkog obrazovanja, Banja Luka, 1987, 3-4, 5-17.
213. Markovičeva kritika Marksa. In: *Kragujevački period Svetozara Markovića*. Kragujevac. 1987, 79-90.
214. Pozitivizam. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*, Niš, 1987, 11, 73-85.
215. Tehnika, inteligencija i humanistički ideali. In: *Društvena uloga naučno-tehničke inteligencije u socijalizmu*. Niš, 1987, 255-265.
216. Vuk Karadžić i "narodna filozofija". In: *Marksističke teme*, Niš, 1987, 2, 13-20.

1988

217. Filozofija nauke. In: *Opredjeljenja*, Sarajevo, 1988, 7-8, 73-84.
218. Filozofska antropologija između metafizike i biologije. In: *Dijalektika*, Beograd, 1988, 1-2, 21-34.
219. Dijalog suštinska nužnost filozofije. In: *Komunist*, Priština, XLVI/1989, 566/1667/, 14. IV 1989, 16.
220. Hermeneutika. In: *Marksističke teme*, Niš, 1988, 3, 102-116.
221. Kjerkegor - mislilac egzistencije. In: *Gradina*, Niš, 1988, 9, 128-139.
222. Naučno-tehnička revolucija, socijalističko samoupravljanje i čovek. In: *Kadrovske pretpostavke za treću tehnološku revoluciju i razvoj socijalističkog samoupravljanja*. Niš, 1988, 48-53.
223. Vuk Karadžić i "narodna filozofija". In: *Društvene promene i narodno stvaralaštvo*: Zbornik radova, Niš, 1988, 15-19.

1989

224. Egzistencijalistički marksizam. In: *Marksističke teme*, Niš, 1989, 4, 55-69.
225. Filozofi egzistencije i marksizam. In: *Obeležja*, Priština, 1989, 6, 81-95.
226. Marksističko filozofsko izučavanje antike u SFRJ. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*. Niš, 1989, 12, 9-42.

1990

227. Genetički strukturalizam. In: *Bagdala*, Kruševac, 1990, 374-375, 27-29.
228. Marksu ne bih ništa zamerio. In: *Narodne novine*, Niš, 2-3. V 1990, 3.
229. Univerzitetska nastava, opšte obrazovanje i ljudska egzistencija. In: *Obeležja*, Priština, 1990, 3, 33-46.

1991

230. Izlaz ka boljoj budućnosti. In: *Jedinstvo*, Priština, 30-31.III 1991, 9.
231. Lingvistički strukturalizam u filozofskom viđenju. In: *Gradina*, Niš, 1991, 5-6, 140-148.
232. Nastanak i pojam strukturalizma. In: *Teme*, Niš, 1991, 1-2, 171-182.
233. Anthropos, antropologija i antropologizam. In: *Nissa*, Niš, 1991, 1-2, 9-28.
234. Etički ideali Karla Marksa i Svetozara Markovića. In: *Svetozar Marković i Marksova Internacionala: Naučni skup*, 3-4. novembra, SANU, Beograd, 1991, 121-130.

1992

235. Kritička teorija. In: *Teme*, Niš, 1992, 1-2, 57-78.
236. Ateistički egzistencijalizam. In: *Teme*, Niš, 1992, 3-4, 235-257.

1994

237. Kritički realizam. In: *Teme*, Niš, 1994, 1-2, 93-108.
238. Filozofija neorealizma. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Nišu*, serija Sociologija. Niš, 1994, 1, 11-37.
239. The science of Logic in Serbia. In: *Facta Universitatis*, series *Philosophy and Sociology*, Niš, 1994, 1, 71-80.
240. Strukturalistička filozofija. In: *Zbornik radova Učiteljskog fakulteta*. Vranje, 1994, 1, 7-19.
241. Ruski revolucionarno-demokratski realizam i materijalizam. In: *Nova misao*, Beograd, 1994, I/2, 33-36.
242. Strukturalizam između psihologije i filozofije /Pijaže i Lakan/. In: *Nova misao*, Beograd, 1994, I/6, 181-185.

1995

243. O logici i njenom predmetu. In: *Zbornik radova Učiteljskog fakulteta*. Vranje. 1995, 2, 5-12.
244. In memoriam: Milan Damnjanović. In: *Facta Universitatis*, series *Philosophy and*

Sociology, Niš, 1995, 2, 183-184.

245. Logika, misao i istina. In: *Teme*, Niš, 1995, 1-4, 17-34.

246. Spor o Petronijeviću. In: *Politika*, Beograd, 25. XI 1995, 19.

1996

247. Logika, mišljenje, jezik i stvarnost. In: *Zbornik radova Filozofskog fakulteta XXV/1995/*. Priština. 1996, 177-191.

248. Streit um Metaphysik Branislav Petronijevićs. In: *Facta Universitatis*, series *Phylosophy and Sociology*, Niš, 1996, 3, 313-314.

1998

249. Zdravlje i pogled na svet. In: *Zdravlje i bolesti školske dece*: Zbornik radova, Niš, 1998, 23-31.

250. Religion, Familie und die Jugend. In: *Facta Universitatis*, series *Philosophy and Sociology*, Niš, 1998, 5, 521-522.

251. Filozofija Plotina iz Likopolisa. In: *Teme*, Niš, 1998, 1-2, 67-84.

1999

252. Philosophie in Serbien. In: *Facta Universitatis*, series *Philosophy and Sociology*, Niš, 1999, 6, 153-155.